

Cussegl da vischnaunca
21-2009/2012

Canalisaziun Mumpé Medel

Damonda da credit

M E S S A D I

dalla suprastonza communal a al cussegl da vischnaunca

Stimau signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Preziai signurs cussegliers

Il plan da zonas prevedeva per Mumpé Medel ina zona per edifecis publics per la construcziun dad ina serenera. Medemamein era previu tenor plan general da providiment da construir a Mumpé Medel ina serenera. En connex cun l'avertura da Fontanivas han ins sclariu differentas variantas pigl allontanament dallas auas tschuffas. La varianta la pli favoreivla ei la construcziun dad ina canalisaziun cun pumpadi a Fontanivas. Ulteriuramein ei quei era per lunsch ora la pli favoreivla sligiaziun en connex cun ils cuosts da menaschi. Grazia al fatg ch'ins ha previu da colligiar la fracziun da Mumpé Medel vid la canalisaziun da Fontanivas, eis ei era stau pusseivel da recaltgar contribuziuns dil Cantun en relaziun da 20%. Senza la colligiaziun dalla fracziun da Mumpé Medel vess ei numnadamein dau neginas contribuziuns cantunalas. L'emprema etappa da quei project ha saviu vegnir terminada. La primavera 2005 ha la suprastonza

communala schau elaborar il preproject cun la calculaziun da cuosts per la secunda etappa da quei project. Il quen final cun il project realisau dall'emprema etappa ed il preproject cun la calculaziun da cuosts dalla secunda etappa ein vegni inoltra la stad 2005 al Cantun per approvaziun. Cun conclus dils 14 da december 2005 ha la Regenza grischuna approvau igl entir project e decidiu ina contribuziun da 20% ni maximalmein frs. 226'646.-- vid ils cuosts renconuschi. En vesta alla decisiun dalla Regenza ha la suprastanza communal giu previu la realisaziun dalla secunda etappa el program da lavur dil trienni 2006 - 2008.

Il project, staus elaboraus entras il biro d'inschignier Serafin Rensch, ei vegnius surluvraus e completaus uonn entras il biro d'inschignier Iso Mazzetta. Per la secunda etappa vegn quintau cun expensas da frs. 350'000. Cuosts san vegnir spargnai cun coordinar las lavurs cun la sanaziun dalla punt dalla via cantunala che vegn realisada 2011. Ord quei motiv sto l'emprema part da quella secunda etappa era succeder igl onn vegnent. L'expensa corrispudenta ei previda el plan da finanzas pigl onn 2011.

Cun colligiar Mumpé Medel alla serenera sa la vischnaunca tenor la lescha davart igl allontanament e la purificaziun dallas auas, artechels 7, 25 e 28, quintar cun entradas ord taxas da colligiazion alla serenera ella dimensiun da ca. frs. 170'000.--.

Project

Il project ei staus dividius en duas etappas. L'emprema etappa ei vegnida terminada igl onn 2002 cun colligiar Fontanivas entras in pumpadi cun la serenera principala communal a Raveras.

Ella secunda etappa ei previu da colligiar la canalisaziun da Fontanivas cun Mumpé Medel. Il niev conduct colligia la zona da baghegiar Scantschallas a Mumpé Medel cun la zona da campar a Fontanivas. El meina cun ina pendenza mediara da ca. 20% parallel cun la via cantunala en vischinonza dil quartier Scantschallas (America) engiuvians e traversescha la via da colligiazion cantunala ca. 75 m sur il portal nord dil tunnel da Mumpé Medel. Vinavon meina il conduct en direcziun nord entochen il cunfin digl uaul a Plaun-Sut, nua ch`el croda silsuenter cun ca. 87 % pendenza enviars la via cantunala. La lingia sto muort quella gronda pendenza vegnir segirada supplementarmein sin quei tschancun.

Vinavon vegn il conduct integraus el tgierp dalla via cantunala e quei sin ina lunghezia da rodund 160 m. La traversada dil Rein anteriur succeda sur la punt da Fontanivas che vegn sanada igl onn 2011 entras igl Uffeci da construcziun bassa dil Grischun. Sin l'entira lunghezia dalla punt sto la lingia vegnir isolada e schurmegiada supplementaramein cun in bischel da protecziun. Quellas lavurs succedan en stretga collaboraziun cun igl uffeci cantunal.

Silsuenter banduna la canalisaziun Mumpé Medel la via cantunala e suonda la via d`access da Fontanivas, nua ch`ella vegn colligiada cun la canalisaziun existenta cuort avon l`ustria dil campadi Fontanivas. La lunghezia dall'entira canalisaziun munta a ca. 900 m. La lingia vegn realisada en Polyethylen (PE) cun in diameter da 200 mm. Sin gl'entir tschancun vegn construiu plirs tumbins da controlla sco era tumbins per rumper la pressiu.

Cunquei ch`igl Uffeci cantunal da construcziun bassa ha previu da sanar la punt da Fontanivas, ha il project dils 2002 saviu vegnir adattaus alla nova situaziun. Quellas midadas da project effectueschan ina reducziun da cuosts ella dimensiun da ca. frs. 140'000.--.

La coordinaziun cun igl Uffeci cantunal da construcziun bassa ei stada eccellente ed ha effectuaus che la sanaziun dalla via cantunala ha saviu vegnir prolungida per rodund

100 m. Medemamein ei la punt vegnida adattada aschia, ch'ina integraziun dil niev conduct sa succeder senza disfar la formaziun dalla punt.

Cuosts digl entir project

Igl entir project prevedeva cuosts totals da frs. 1'230'000.00. Ils cuosts totals dalla 1. etappa (Fontanivas - Raveras) muntan a frs. 740'041.00.

Suenter la calculaziun da cuosts dils 3 da mars 2010 vegn quintau per la 2. etappa cun cuosts da frs. 350'000 enstagl dils cuosts previ da frs. 490'000. Quella reducziun ei d'attribuir allas sinergias pusseivlas muort la sanaziun dalla punt Fontanivas entras il Cantun.

Survista en detagl dils cuosts dalla 2. etappa

Cuosts generals	frs.	3'000.00
Cuosts da baghegiar	frs.	255'000.00
Honorar, nunpreviu e TPV	<u>frs.</u>	<u>92'000.00</u>
Cuosts totals 2. etappa Fontanivas – Mumpé Medel	frs.	350'000.00
Contribuziun cantunala 20%	./.	<u>frs. 70'000.00</u>
Cuosts totals	frs.	280'000.00

Plan general pigl allontanament dallas auas piarsas (GEP)

Il plan general pigl allontanament dallas auas piarsas (GEP) suonda al plan general da canalisaziun ord igl onn 1976. Sper l'incarica adossada entras il dretg federal d'elaborar in plan general pigl allontanament dallas auas, dat quei plan era ina survista davart la situaziun dalla canalisaziun publica sco era dils basegns davart investiziuns e cuosts da manteniment vid ils stabiliments pigl allontanament e la purificaziun dallas auas piarsas. Il GEP risguarda era las midadas succedidas ils davos 34 onns enteifer il territori da baghegiar (engrondaziun dalla zona da baghegiar) sco era las pusseivladads da separar respectivamein sfundrar auas da drenascha e da plievgia.

Enconuschentamein ei quei project previus el program d'activitad, el plan da finanzas ed el preventiv 2011.

Dalla mappa cun tuts detagls (plans eav.) sa vegnir priu investa tier l'administraziun communal (s'annunziar al spurtegl).

Ponderaziuns finalas

Ils cuosts totals calculai da niev muntan a frs. 350'000.--. Sin fundament dalla decisiun dalla Regenza dils 14 da december 2005 savein nus quintar cun contribuziuns totalas da frs. 70'000.--, aschia ch'il credit munta a netto frs. 280'000.--. Per las cumpetenzas finanzialas vala igl art. 70 dalla constituziun communal che secloma sco suonda: "*Per tuttas cumpetenzas finanzialas cuntinidas en questa constituziun, vala il credit netto, qvd. il credit total cun deducir las contribuziuns publicas e privatas.*" Consequentamein ei mo la summa da frs. 280'000.-- decisiva. Quei importo schai ella cumpetenza dil cussegl da vischnaunca sut la resalva dil referendum facultativ.

Proposta

La suprastonza communal

propo na

al cussegl da vischnaunca:

1. da conceder per la canalisaziun Mumpé Medel a Fontanivas in credit net da frs. 280'000.--;
2. da suttametter quei conclus el senn d'art. 21, lit. c dalla costituziun communal al referendum facultativ.

Suprastonza communal Disentis/Mustér
Il president: Il canzlist:

Dr. Dumeni Columberg

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 8 da november 2010

- 4 plans